

Väyläverkon investiohjelman (Rata2023)

Esittäjä

- Erika Helin
- Liikennejärjestelmäasiantuntija/
Väylävirasto, Liikenne ja maankäyttö -
osasto
- Rautateiden erilaisia verkollisia
selvityksiä. Liikenne12-
taustavalmisteluja, investointiohjelman
valmisteluja ja liikenneverkon
strategisen tilannekuvan valmisteluja.
Osallistumista alueelliseen
liikennejärjestelmätyöhön.

Mistä investointiohjelmassa on kyse?

- Vuosittain päivitettävä valtion väyläverkon investointiohjelma toteuttaa valtakunnallista **Liikenne 12 -suunnitelmaa**
- Investointiohjelma on Väyläviraston **ehdotus** rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta
- **Eduskunta päättää** kehittämishankkeiden toteuttamisesta
- **Investointiohjelma sisältää**
 - väyläverkon kehittämishankkeita
 - isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia
 - pienempiä parantamishankkeita
 - ehdotuksia EU:n tuella tai yhdessä rahoitettavista hankkeista
- **Investointiohjelma ei sisällä**
 - käynnissä olevia tai jo päätettyjä hankkeita
 - hankeyhtiöitä tai valtionavustuksia

Lähtökohtina Liikenne12- suunnitelma ja liikenneverkon strateginen tilannekuva

- **Liikenne12-suunnitelma** sisältää mm. tavoitteet, strategiset linjaukset ja toimenpiteet sekä rahoitusohjelman koko liikennejärjestelmän kehittämiseksi.
- Digirata-hanke ja hankeyhtiöissä tehtävä suunnittelu Liikenne12-suunnitelmassa omina asiakokonaisuuksina.
- **Liikenneverkon strateginen tilannekuva** kuvaa toimintaympäristöä sekä rautateiden keskeisiä näkökohtia, tarpeita ja haasteita.
- Investointiohjelman hankkeet johdettavissa liikenneverkon strategisesta tilannekuvasta.
- Tilannekuva osa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien ylläpitämää laajempaa liikennejärjestelmäanalyysiä. Väylävirasto tuottaa tilannekuvaan valtion väyläverkkoja koskevat tiedot

Rataverkon talouskehykset

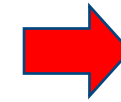
- Investointiohjelma vuosille 2023-2030 julkaistu kesäkuussa 2022. Päivitys vuosille 2024-2031 parhaillaan käynnissä.
- Ratojen kehittämisen kehys:
 - Ohjelma 2023-2030 yht. 1,47 mrd. €
 - Ohjelma 2024-2031 yht. 1,6 mrd. €
- Ratojen parantamisen kehys 2023-2030 n. 400 M€.
- Kustannustaso vuoden 2022 aikana merkittävässä kasvussa.

Vaikutusten arviointi investointiohjelman laadinnassa

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Arvioinnissa keskeistä on **merkittävien vaikutusten tunnistaminen** ja Liikenne 12 **tavoitteiden toteutumisen arviointi**.
- **Kokonaisvaikutusten arvioinnissa** rataverkon, tieverkon ja vesiväylien hankkeita on arvioitu SOVA-lain mukaisesti.

Vaikutusten arvioinnin perusteella investointiohjelmaan on valikoitunut Liikenne12:n tavoitteita ja strategisia linjauksia parhaiten toteuttavia, yhteiskuntataloudelliselta tehokkuudeltaan parhaimpia hankkeita.

Liikenne 12 suunnitelman tavoitteet pyrkivät hillitsemään ilmastonmuutosta

Saavutettavuus

Liikennejärjestelmä takaa koko Suomen saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin.

Kestävyys

Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla.

Tehokkuus

Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee.

Ratojen kehittämisen teemat Liikenne12- suunnitelman mukaisesti

- Rataverkon toimivuuden ja välityskyvyn kannalta kriittisimmät ja vaikuttavimmat kohteet (ml. Isot peruskorjaukset) (n. 50% rahoituksesta)
- Rataverkon välityskyky maakuntakeskusten välillä, ml. Poikittaisyhteydet (n. 25%)
- Asemanseutujen ja ratapihojen toimivuus, ml. Raakapuun kuormauspaikat (n. 10%)
- Muu kuin pääväyläverkko (ml. vähäliikenteinen), välttämättömät korjaukset ja kehittäminen (n. 10%)

Näkökohtia hankkeisiin

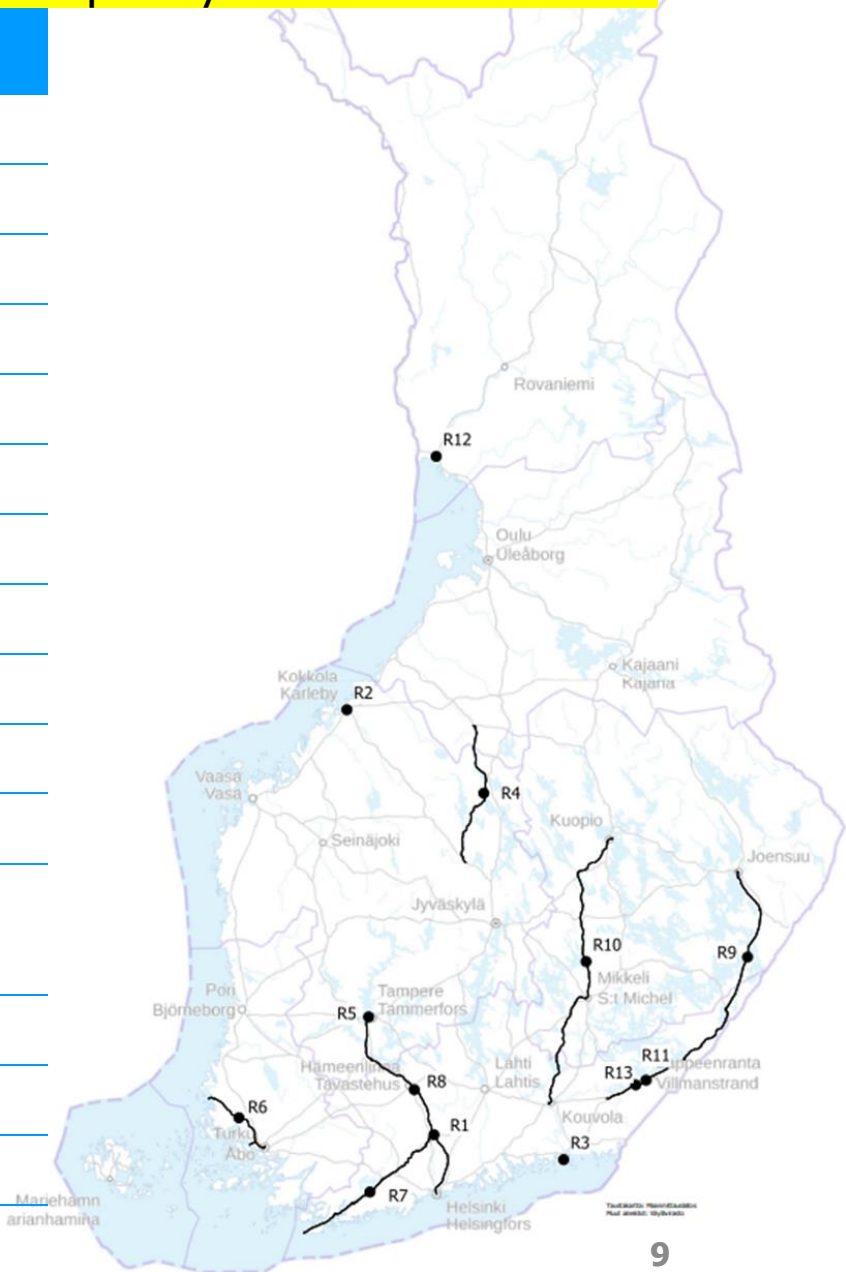
- Investointiohjelmaan nostettavilla hankkeilla oltava riittävä selvitys- ja arviointipohja.
- Muutokset toimintaympäristössä vaativat seuranta- ja erilaista selvitys- ja arviointityötä, ennen kuin seuraukset konkretisoituvat hanketarpeina.
- Kehittämishankkeisiin voi sisältyä myös peruskorjauksia, pääsääntöisesti ne kuitenkin perusväylänpidon puolella.

Investointi-ohjelman 2023-30 rataverkon kehittämis-hankkeet

Valtion väyläverkon investointiohjelma 2023-2030
-> käynnissä päivitys vuosille 2024-2031

Hankekori	Hanke	Kustannusarvio (M€)	Koodi (kuva 4)
1A	Helsinki-Riihimäki 3. vaihe	315	R1
1A	Kokkolan ratapiha*	15	R2
1A	Kotka: Kotolahti-Mussalo läpiajoraide (lisäraide)	6	R3
1A	Saarijärvi-Haapajärvi peruskorjaus	22	R4
1A	Tampereen henkilöratapiha	117	R5
1A	Turku-Uusikaupunki peruskorjaus sekä Raisio-Naantali peruskorjaus ja sähköistys	88	R6
1B	Hanko-Hyvinkää peruskorjaus	49	R7
1B	Helsinki-Tampere peruskorjaus	325	R8
1B	Imatra-Jensuu matka-aikojen lyhentäminen	33	R9
1B	Kouvola-Kuopio matka-aikojen lyhentäminen	11	R10
1B	Lauritsalan liikennepaikka	20	R11
1B	Lautiosaari-Elijärvi ja Tornio-Röyttä peruskorjaukset ja sähköistykset (ehdollinen rahoitusratkaisun löytymiselle) *)	18	R12
1B	Luumäki-Joutseno välityskyvyn parantaminen ja nopeudennosto	229	R13
1B	Raakapuun kuormauspaikkojen kehittäminen	20	-
1B	250 kN akselipainoverkoston kehittäminen	40	-

1A = Toteutusvalmis 1B= Suunnittelu kesken

Ratojen parantaminen investointiohjelmassa

- Väyläviraston väylänpidon perussuunnitelma kuvaa koko perusväylänpidon rahoituksen käyttöä ja kohdentamista. Investointiohjelma käsittelee vain parantamisen osuutta tästä.
- Liikenne 12 -suunnitelma ohjaa parantamisrahoituksen kohdistamista.
- Parantamisen teemat:
 - Kaupunkiseutujen kestävä liikkuksen edistäminen (2-5 M€/v)
 - Tasoristeysturvallisuus (15-20 M€/v)
 - Merkittävien linjaosuuksien ja ratapihojen toimivuuden parantaminen (10-20 M€/v)
 - Raakapuun kuormauspaikkojen parantaminen (2-5 M€/v)
- Ratojen parantamishankkeiden toteutuksesta päättää Väylävirasto.

Väylävirasto
Trafikledsverket